Вчений, вчитель, щира та відверта людина

Колектив кафедри вітає з 90-річчям
з Дня народження видатного вченого, доктора хімічних наук,
професора Тулюпу Федора Михайловича!

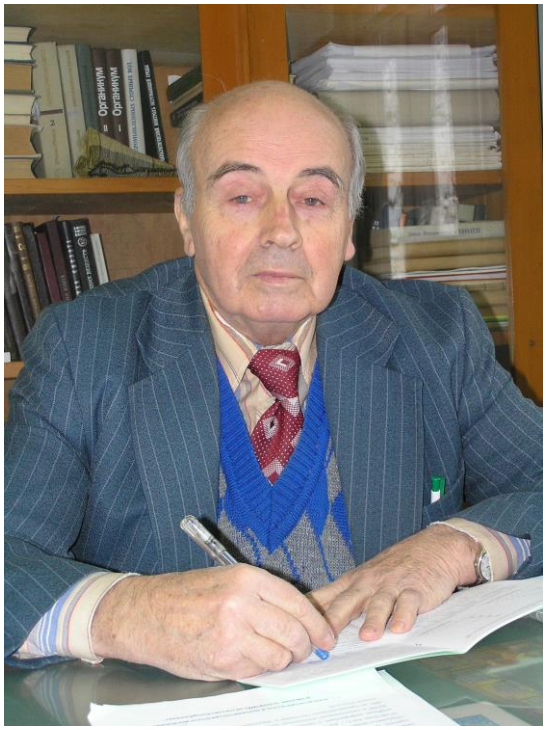

У нього променисті, уважні очі, відкрита, щира посмішка, м'який голос. З такою людиною хочеться спілкуватися, ділитися радощами і турботами. Він вміє привернути до себе співрозмовника, завжди готовий прийти на допомогу і сказати добрі слова підтримки. Напевно, такими якостями і повинен володіти справжній вчитель, не за дипломом, а за покликанням!

Федір Михайлович народився 23 серпня 1928 року в с. Червонознаменка Гадячського району Полтавської області. Його шкільні роки припали на непростий до і післявоєнний час. У 1948 році він вступив на хімічний факультет Київського національного університету, який успішно закінчив у 1953 році і був направлений на роботу в хімічну лабораторію на Макіївський металургійний завод, де протягом трьох років працював спочатку інженером-дослідником, а потім – керівником контрольно-дослідної групи хімічної лабораторії. За цей час ним була розроблена низка нових методик аналізу сировини та продуктів металургійного виробництва.

Любов до науки привела Федора Михайловича в 1956 році до аспірантури на кафедру аналітичної хімії Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту. Після закінчення аспірантури і захисту кандидатської дисертації у 1959 році він продовжив роботу спочатку асистентом, а з 1961 року – доцентом. У 1970 році Тулюпа Ф. М. захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора хімічних наук за темою: «Хіміко-аналітичні властивості дитіокарбамінатів та їх комплексів з металами». Після захисту дисертації з 1971 року по 1972 рік працює професором кафедри. Науковий напрямок робіт цього періоду пов'язаний з вивченням механізмів реакцій утворення різнолігандних комплексних сполук, розробкою потенціометричних, вольтамперометричних і фотометричних методик визначення різних речовин за допомогою сірковмісних органічних реагентів, впровадженням їх у роботу хіміко-аналітичних лабораторій.

У 1972-1981 роках професор Тулюпа Ф. М. завідує кафедрою неорганічної хімії Дніпропетровського держуніверситету. Наукові інтереси в цей період пов'язані з вивченням координаційних сполук. У 1981 році обирається за конкурсом в Інститут колоїдної хімії та хімії води АН УРСР, де працює на посадах старшого наукового співробітника відділу аналітичної хімії, завідувача лабораторією електрохімічних методів аналізу та з 1983 по 1988 роки – завідувача відділу фізико-хімічних методів дослідження. Наукова діяльність в цей період пов'язана з розробкою та вивченням властивостей іоноселективних електродів для потенціометричного аналізу та використанням хроматографічних методів аналізу для визначення органічних сполук у воді.

У 1989 році професор Тулюпа Ф.М. повертається в Український державний хіміко-технологічний університет завідувачем кафедри аналітичної хімії. На цій посаді працює до 2000 року, а з 2000 по 2011 року – професором кафедри. Вагомі етапи розвитку кафедри аналітичної хімії пов'язані з науково-дослідною діяльністю Федора Михайловича. Під його керівництвом виросла школа хіміків-аналітиків з електрохімічних методів аналізу, яка відома не тільки в Україні, але і за її межами. Наукові роботи цього періоду присвячені вивченню реакційної здатності сірковмісних органічних реагентів, дослідженню реакцій комплексоутворення з метою їх використання в аналітичній практиці. Під його керівництвом виконано і захищено 14 кандидатських дисертацій. Його учні працюють у багатьох містах України, а також у нашому університеті. Створена ним школа існує і зараз, його ідеї продовжують розвивати його послідовники.

Науковий доробок Федора Михайловича включає понад 300 наукових праць, патентів і більше 50 методичних розробок. Федір Михайлович є автором навчального посібника, який охоплює курс аналітичної хімії для хіміків-технологів вищих навчальних закладів і є зразком високого професіоналізму та наукової української мови. Поєднання в одному посібнику якісного і кількісного аналізу, теоретичних основ і лабораторного практикуму сприяє кращому оволодінню матеріалу студентами. Викладачі кафедри та студенти з вдячністю користуються ним і зараз.

Федір Михайлович був членом 2-х спеціалізованих рад по захисту кандидатських і докторських дисертацій, неодноразово виступав в якості офіційного опонента і рецензента із захисту. Був керівником сектору з методичних питань і членом наукової ради з аналітичної хімії АН УРСР, членом редакційної колегії журналу «Питання хімії та хімічної технології».

Співробітники кафедри аналітичної хімії і хімічної технології харчових добавок та косметичних щиро вітають Федора Михайловича з ювілеєм!